

Rapport

Datum: 16 augustus 2007
Rapportnummer: 2007/168

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Haaglanden bij zijn aanhouding op 17 januari 2003 disproportioneel geweld tegen hem heeft gebruikt, door:

een politiehond op hem in te zetten terwijl deze hond niet onder directe controle van de hondengeleider was;

de politiehond hem onnodig lang te laten bijten.

Ook klaagt verzoeker erover dat de politie hem niet voor medisch onderzoek c.q. behandeling naar het ziekenhuis heeft overgebracht, maar ervoor heeft gekozen om hem naar het politiebureau over te brengen en hem daar door een arts te laten bezoeken.

Beoordeling

Algemeen

1. In de nacht van 16 op 17 januari 2003 hield verzoeker zich met een andere man op bij de achtertuinen van woningen bij de Fr.straat te Zoetermeer. Een bewoner van de O.straat belde de politie met een melding van een mogelijke poging tot inbraak.
2. De politie kwam ter plaatse en sprak met de melder. Die gaf aan te hebben gezien dat twee mannen uit de tuin van perceel Fr.straat 18 kwamen en dat deze mannen aan het bovenraampje van de achterdeur van de woning hadden getrokken. Naar aanleiding van deze melding deed de politie een eerste zoekactie. Toen deze zoekactie geen resultaat opleverde, doorzochten kort daarna meerdere politieambtenaren, waaronder de hondenbrigade, de omgeving. Diensthondgeleider Bs. trof bij die zoektocht één van de verdachten, Do., aan onder de coniferen in de achtertuin van perceel Fr.straat 30. Deze verdachte werd door de politiehond in zijn linkerbeen gebeten. Daarna trof diensthondengeleider S. verzoeker, A., aan in het schuurtje in de achtertuin van perceel Fr.straat 34. De politiehond beet A. tenminste tweemaal in zijn rechteronderarm. Beide mannen werden aangehouden.
3. Do. werd naar het Lange Land-ziekenhuis gebracht voor medische verzorging van de bijtwond in zijn been. Verzoeker werd ter plaatse voorgeleid aan inspecteur G. en vervolgens om 5.55 uur naar bureau Wegstapelplein gebracht waar een opgeroepen arts, Ba., de wonden aan zijn arm op of omstreeks 6.30 uur onderzocht. Deze arts maakte de wonden schoon en legde een steriel verband aan. Om 12.00 uur onderzocht een verpleegkundige, Bk. opnieuw de wonden op de arm van verzoeker en gaf hem een tetanusinjectie.
4. A. werd op 17 januari 2003 om 17.55 uur heengezonden.

5. De politierechter van de rechtbank Den Haag sprak verzoeker op 27 maart 2003 vrij van diefstal met braak dan wel van een poging daartoe en veroordeelde hem wegens lokaalvredebreuk. Het gerechtshof te Den Haag sprak verzoeker op 3 december 2003 vrij van alle hem ten laste gelegde feiten.

6. Bij brief van 10 maart 2003 diende de gemachtigde van verzoeker namens hem een schriftelijke klacht in bij de burgemeester van Delft. Op 9 april 2003 schreef de chef van bureau Zoetermeer verzoeker dat de behandeling van diens klacht werd opgeschort tot het moment dat er een onherroepelijke beslissing zou zijn gegeven in zijn strafzaak. Nadat de uitspraak van het gerechtshof te Den Haag onherroepelijk was geworden, verzocht verzoeker de politie bij brief van 15 februari 2004 om de behandeling van zijn klacht verder af te wikkelen. Op 19 februari 2004 hervatte de politie de behandeling van de klacht. Op 30 maart 2004, verzenddatum 22 april 2004, verklaarde de chef van bureau Levende Have de klachten van verzoeker ongegrond. Verzoeker wendde zich op 10 mei en 21 mei 2004 tot de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman wees hem er met zijn brief van 8 juni 2004 op dat de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Haaglanden zich eerst over de klacht diende uit te laten, alvorens verzoeker de klacht aan de Nationale ombudsman kon voorleggen. Op 25 augustus 2004 bevestigde het regionale politiekorps Haaglanden aan de Nationale ombudsman dat het de klacht volgens de formele procedure zou gaan behandelen. De Onafhankelijke commissie voor klachten tegen Politie Haaglanden (verder: de commissie) hield op 14 december 2004 een hoorzitting en bracht op 20 januari 2005 advies uit aan de korpsbeheerder. De korpsbeheerder verklaarde de klacht, onder verwijzing naar het advies van de commissie, op 27 januari 2005 op alle punten ongegrond, behalve op het punt dat verzoeker niet behoorlijk is gewaarschuwd voordat de politiehond werd ingezet.

7. Bij brief van 13 januari 2006 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van de inzet van en controle over de politiehond en het bijten door de politiehond

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Haaglanden bij zijn aanhouding op 17 januari 2003 disproportioneel geweld tegen hem heeft gebruikt door een politiehond op hem in te zetten terwijl deze hond niet onder directe controle van de hondengeleider was. Verzoeker stelt dat hij begrip kan opbrengen voor de beslissing om een politiehond in te zetten voor zijn opsporing. Het zoekterrein, te weten de achtertuinen, was onoverzichtelijk en het was donker. Hij is echter van mening dat de hondengeleider zijn hond, met name nadat deze verzoeker in de schuur had gevonden, niet dan wel niet voldoende onder controle had waardoor de hond de gelegenheid kreeg om verzoeker twee keer lang en tot bloedens toe te bijten.

2. Over de toedracht van het incident is namens verzoeker het volgende naar voren gebracht. Verzoeker liep met zijn metgezel D. over een pad gelegen tussen achtertuinen aan onder andere de Fr.straat. Hij had die avond wel alcohol gedronken maar was niet dronken. Op enig moment hoorde hij de politie ter plaatse komen. Door traumatische ervaringen met de politie in zijn vaderland, voormalig Joegoslavië, stelde verzoeker bang te zijn geworden van politie. Daarnaast verkeerde verzoeker op dat moment in onzekerheid over zijn verblijfsstatus, terwijl zijn echtgenote en kind al wel een verblijfsstatus hadden. Verzoeker was daarom bang om het land uitgezet te worden. Toen hij de politie hoorde aankomen, verstopte verzoeker zich in een schuurtje in een tuin. Hij stelde dat hij op dat moment niet wist dat een zoektocht naar hem gaande was. Op enig moment kwam een politiehond het schuurtje binnen door de deur, nadat deze van buiten was opengedaan. Verzoeker riep "stop" en tilde met één hand een fiets op in een vergeefse poging de hond af te weren. Toen de politiehond hem vervolgens beet, probeerde hij de hond van zich los te maken. De politiehond sleurde hem daarop naar buiten en beet hem enkele minuten lang, in ieder geval twee tot drie minuten, totdat de hondengeleider het commando gaf los te laten. Verzoeker stelde dat de hond hem twee keer zodanig hard heeft gebeten, dat grote littekens zijn ontstaan.

3. De korpsbeheerder acht de klacht op dit onderdeel niet gegrond. Hij verwees voor de motivering van zijn oordeel naar de reactie van de chef bureau Levende Have van 28 juni 2006. Daarin gaf deze desgevraagd ten aanzien van de inzet van de hond aan dat diensthondgeleider S. zijn hond op enig moment het commando 'revieren' (zoeken) had gegeven. Hierop ging de hond zelfstandig, onaangelijnd, maar onder direct appel van zijn geleider de omgeving afzoeken. De hond is erop getraind om bij het aantreffen van een eventuele verdachte deze te bewaken. Wanneer deze persoon zich beweegt, door bijvoorbeeld pogen te vluchten, de hond af te weren of de hond of diens geleider aan te vallen, zal de hond bijten in een arm of been en vasthouden tot het moment dat de diensthondgeleider het commando 'los' geeft. De diensthondgeleider geeft dit commando enkel wanneer de verdachte zijn poging tot vluchten of verzet tegen hond of diens geleider heeft gestaakt.

Met betrekking tot het bijten door de hond verklaarde de chef bureau Levende Have dat diensthondgeleider S. zijn hond het commando heeft gegeven verzoeker los te laten zodra deze voldeed aan de vordering om op de grond te gaan liggen. Zolang verzoeker zich bleef verzetten tegen zijn aanhouding en zich agressief opstelde ten opzichte van S. en zijn hond, werd het commando 'los' niet gegeven in verband met de veiligheid van S. en zijn hond. Direct nadat het commando 'los' was gegeven, liet de hond verzoeker los. De chef bureau Levende Have stelde zich daarom op het standpunt dat de hond verzoeker niet onnodig lang heeft gebeten.

4. Betrokken ambtenaar S. verklaarde op 23 maart 2003 in het kader van de interne klachtbehandeling dat hij zijn hond het commando 'revieren' (zoeken) had gegeven, waarna deze onder zijn onmiddellijk toezicht de tuinen begon te doorzoeken. Nadat de

hond een aantal tuinen had doorzocht, rende hij naar de schuur in de achtertuin van Fr.str. 34 en ging deze schuur via een op een kier staande toegangsdeur binnen.

. stelde dat hij de deur van de schuur niet voor zijn hond had opengemaakt en om die reden vermoedde dat de deur al open stond. S. verklaarde dat hij vlakbij was op het moment dat hij een enorm kabaal uit de schuur hoorde komen. Daarop rende hij meteen richting de schuur. Hij stelde dat hij binnen hooguit 30 seconden bij de schuur was. Bij binnenkomst in de schuur zag hij dat zijn hond verzoeker met zijn bek vasthad bij diens linkerbovenarm en dat verzoeker in zijn rechterhand een fiets vasthield waarmee hij tevergeefs trachtte met slaande bewegingen de hond van zich af te houden. S. verklaarde dat verzoeker zelfstandig uit de schuur is gelopen waarna S. hem beval op de grond te gaan liggen. S. ontkende dat verzoeker door de hond uit de schuur is getrokken. Zodra verzoeker aan de vordering voldeed en op de grond ging liggen, gaf S. zijn hond het commando 'los' waarna de hond direct los liet. Daarop hield S. verzoeker aan.

5. De commissie stelde in haar advies van 20 januari 2005 dat, gelet op de omstandigheden er sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan een misdrijf waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten en dat het niet aangeliend inzetten van een politiehond bij de aanhouding van verzoeker onder gegeven omstandigheden gerechtvaardigd was. Verder achtte de commissie het begrijpelijk dat de hond eerder bij verzoeker was dan de betrokken ambtenaar en hem heeft gebeten toen verzoeker de fiets oppakte. De commissie kon niet vaststellen hoe lang de hond verzoeker heeft gebeten voordat S. zijn hond het commando 'los' kon geven. Zij weet het verschil in de verklaringen van verzoeker en S. over de tijdsduur aan het feit dat betrokkenen het voorval mogelijk anders hebben beleefd. De commissie achtte het aangewende geweld ter aanhouding niet buitenproportioneel.

6. In reactie op de verklaring van de chef bureau Levende Have werd namens verzoeker gesteld dat de hond, nadat deze verzoeker had opgemerkt in de schuur, buiten de schuur had moeten wachten op de komst van de hondengeleider. De hondengeleider had verzoeker dan kunnen bevelen naar buiten te komen. In plaats daarvan werd de schuurdeur van buiten opengemaakt en de hond naar binnen gestuurd.

Beoordeling

7. Behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen heeft een ieder recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam. Dit is neergelegd in artikel 11 Grondwet (zie Achtergrond). Ook in artikel 8 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens (zie Achtergrond) is bepaald dat een inbreuk op ieders recht op respect voor zijn privéleven - waaronder mede wordt verstaan zijn lichamelijke integriteit - moet zijn voorzien bij wet. Het gebruik van geweld betekent een inbreuk op het recht op onaantastbaarheid van het menselijk lichaam. Op grond van artikel 8, eerste lid van de Politiewet (zie Achtergrond) zijn politieambtenaren bevoegd in de rechtmatige uitoefening van hun bediening geweld te

gebruiken indien het door hen beoogde doel alleen daardoor kan worden bereikt en indien het belang van het doel het gebruik van het geweld rechtvaardigt. Gelet op de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (zie Achtergrond) valt het inzetten van een politiehond ook onder het gebruik van geweld. De inzet van een politiehond is een zwaar geweldsmiddel, waarvan behoedzaam gebruik dient te worden gemaakt en is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een diensthondgeleider.

8. Voor de beoordeling van de vraag of het toegepaste geweld de toets der kritiek kan doorstaan, is ten eerste van belang de vraag of betrokken ambtenaar S. optrad in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening. S. kon verzoeker in redelijkheid aanmerken als verdachte van (poging tot) inbraak. Ingevolge artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond) wordt als verdachte aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten en omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit voortvloeit. Dit artikel vereist bovendien dat het vermoeden van schuld naar objectieve maatstaven redelijk dient te zijn. Ingevolgde artikel 53 van het Wetboek van Strafvordering is in geval van een ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit iedere opsporingsambtenaar bevoegd om een verdachte aan te houden. Nu een getuige verklaarde te hebben gezien dat twee mannen poogden een raam te forceren met de kennelijke bedoeling om in te breken, was er sprake van een heterdaadsituatie. Betrokken ambtenaar S. handelde dan ook in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening. Dat verzoeker later door het gerechtshof Den Haag is vrijgesproken doet daaraan niet af.

A. Ten aanzien van de inzet van en controle op de hond

1. S. heeft zijn hond ingezet met als doel verzoeker te zoeken, teneinde hem te kunnen aanhouden. Uitgaande van de rechtmatigheid van de beoogde aanhouding is de Nationale ombudsman met de korpsbeheerder van oordeel dat S., gezien het onoverzichtelijke en donkere werkterrein en het redelijk vermoeden van schuld aan een misdrijf, er in dit geval in redelijkheid toe kon besluiten de hond voor dit doel in te zetten. De juistheid van de beslissing om de hond in te zetten voor het opsporen van verzoeker wordt overigens ook niet door verzoeker betwist.

2. Met betrekking tot de vraag of de hond tijdens het zoeken onder direct en voortdurend toezicht van de betrokken ambtenaar S. stond, is het volgende van belang. Uit de verklaring van S. kan worden afgeleid dat de hond tijdens het zoeken niet was aangeliend en dat S. geen dan wel niet voortdurend direct zicht had op zijn hond, in ieder geval niet op het moment dat de hond de schuur binnenging en daar verzoeker aantrof.

S. verklaarde immers dat hij op dat moment maximaal 30 seconden van de schuur verwijderd was en in reactie op het kabaal naar de schuur is gerend. Tevens verklaarde S. dat hij de schuurdeur niet zelf heeft geopend. Hij trok daaruit de conclusie dat de deur al open moet zijn geweest zijn en dat de hond zelfstandig naar binnen is gegaan. Uit de verklaring van S. kan daarom worden afgeleid dat hij zijn hond niet naar binnen heeft zien

gaan en op dat moment niet wist waar zijn hond zich precies bevond.

3. Gelet op het voorgaande is de Nationale ombudsman van mening dat er geen sprake was van direct en voortdurend toezicht op de hond die het commando 'revieren' (zoeken) had gekregen. Door zo te handelen nam S. naar het oordeel van de Nationale ombudsman ten onrechte het risico dat zijn hond tijdens het zoeken in een situatie terecht zou komen waarin deze mogelijk zou kunnen gaan bijten zonder dat S. onmiddellijk zou kunnen ingrijpen. Dit strookt niet met het uitgangspunt dat de inzet van een politiehond een zwaar geweldsmiddel is, waarvan behoedzaam gebruik dient te worden gemaakt. Het toezicht op de inzet van de hond was dan ook niet in overeenstemming met het bepaalde in artikel 15 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar. Dit leidt tot de conclusie dat er sprake is geweest van een schending van verzoekers recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

B. Ten aanzien van het bijten door de politiehond

1. Zoals hierboven reeds is aangegeven onder I.A.3. was er door het ontbreken van direct en voortdurend toezicht sprake van een schending van verzoekers recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam. S. nam ten onrechte het risico dat zijn hond tijdens het zoeken in een situatie terecht zou komen waarin deze mogelijk zou kunnen gaan bijten zonder dat S. onmiddellijk zou kunnen ingrijpen. Nu dit risico zich ook daadwerkelijk heeft voorgedaan, is de Nationale ombudsman van oordeel dat ook het bijten door de hond een schending van verzoekers recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam betekent.

Om tot dit oordeel te kunnen komen is niet van belang om met zekerheid vast te stellen hoe lang de hond verzoeker heeft gebeten. Evenmin is relevant dat onduidelijkheid bestaat over de vraag of verzoeker zelfstandig uit de schuur is gelopen of dat hij door de hond naar buiten is gesleurd. Vast staat dat verzoeker is gebeten en door het bijten letsel heeft opgelopen.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de medische verzorging

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat de politie hem niet voor medisch onderzoek dan wel behandeling naar het ziekenhuis heeft overgebracht, maar ervoor heeft gekozen om hem naar het politiebureau over te brengen en hem daar door een arts te laten bezoeken.

2. Namens verzoeker werd op dit punt het volgende naar voren gebracht. Verzoeker liep door het bijten van de hond twee grote vleeswonden in zijn rechteronderarm op. Deze

wonden bloeden aanzienlijk. Bij zijn aanhouding en voorgeleiding ter plaatse verzocht hij de betrokken ambtenaren om hem ter behandeling naar de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis over te brengen, net als medeverdachte Do. De hulpofficier van justitie oordeelde echter dat het letsel niet zodanig was dat verzoeker direct naar het ziekenhuis vervoerd diende te worden. Daarop werd verzoeker naar het politiebureau gebracht en ondergebracht in een politiecel. In de politiecel werd hij na 47 minuten onderzocht door een opgeroepen arts. Verzoeker stelde zich op het standpunt dat de hulpofficier van justitie niet medisch geschoold is en de afweging om verzoeker al dan niet ter behandeling over te laten brengen naar het ziekenhuis aan een medicus had moeten overlaten. Daarbij wees hij op het feit dat Do. wel naar het ziekenhuis werd overgebracht, zodat het weinig moeite zou hebben gekost om ook verzoeker mee te nemen. Verzoeker achtte zich niet gehouden aan de afspraak tussen het ziekenhuis en de huisartsen binnen de gemeente Zoetermeer dat bij letsel eerst een huisarts geconsulteerd dient te worden, tenzij er sprake is van ernstig letsel of levensgevaar. Na heen-zending liet verzoeker de wonden niet meer door zijn huisarts dan wel een andere arts bekijken.

3. De korpsbeheerder acht de klacht op dit onderdeel niet gegrond. Hij verwees voor de motivering van dit oordeel naar de brief van de chef van bureau Zoetermeer van 6 juni 2006. Deze gaf desgevraagd aan dat verzoeker na zijn aanhouding om 05.43 uur terstond ter plaatse was voorgeleid aan de hulpofficier van justitie. De hulpofficier van justitie stelde op dat moment vast dat het letsel van verzoeker niet zodanig was dat hij direct naar de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis vervoerd diende te worden. Bij medeverdachte Do. was daarvan wel sprake. De chef van bureau Zoetermeer wees in dit kader nog op de afspraak die binnen de gemeente Zoetermeer is gemaakt tussen de huisartsen en het ziekenhuis dat bij letsel eerst een huisarts geconsulteerd dient te worden, tenzij er sprake is van ernstig letsel of levensgevaar.

Na zijn voorgeleiding werd verzoeker voor nader verhoor dan wel onderzoek gebod overgebracht naar het politiebureau. Daar arriveerde hij om 05.55 uur. Omstreeks 06.15 uur werd hij na het invoeren van gegevens en een insluitingfouillering ondergebracht in een ophoudkamer. In verband met de verwonding aan zijn arm was in de tussentijd een politiearts opgeroepen. Deze verscheen omstreeks 06.30 uur en onderzocht verzoeker in de ophoudkamer. De wonden werden gedesinfecteerd en steriel verbonden. Een paar uur later, omstreeks 11.57 uur bezocht een verpleegkundige van dezelfde medische dienst verzoeker. Deze gaf hem een tetanusinjectie en een antibioticumkuur en oordeelde dat de wond er dusdanig goed uitzag dat deze niet opnieuw verbonden behoefde te worden. De chef van bureau Zoetermeer verklaarde daarom dat verzoeker naar zijn oordeel op zeer korte termijn en zo spoedig mogelijk alle noodzakelijke medische hulp heeft gekregen.

4. Betrokken ambtenaar, op 17 januari 2003 hulpofficier van justitie, G. verklaarde op 5 april 2004 in het kader van de interne klachtprocedure het volgende:

"Even later kwam de hondengeleider met de verdachte (Do., N.o.) voor zich uit naar mij toe lopen. Ik zag dat de verdachte gewond was aan zijn been. Ik heb de verdachte direct af laten voeren door collega's naar het ziekenhuis. (..)

Hierna ging de tweede hondengeleider met zijn hond de tuinen verder doorzoeken. (...). Ik was op dat moment bezig met de verdachte (Do., N.o.) in het dienstvoertuig te zetten. Dit duurde even om dat hij gewond was. (...).

Even later kwam de hondengeleider met een tweede verdachte (verzoeker) aan gelopen. (...) De tweede verdachte is overgebracht naar bureau Zoetermeer. Hij was gebeten in zijn arm. Dit hebben we door een arts op het bureau laten onderzoeken. Deze achtte het niet nodig dat de verdachte naar het ziekenhuis moest voor verdere behandeling."

5. Betrokken ambtenaar Ga., op 17 januari 2003 belast met surveillance, verklaarde op 5 april 2004 in het kader van de interne klachtbehandeling het volgende:

"Ik zag toen dat de hondengeleider aan kwam lopen met een tweede verdachte (A., N.o.). Die verdachte heb ik na een kort onderzoek aan zijn kleding door collega's naar het politiebureau te Zoetermeer over laten brengen. Daar hoorde ik dat de eerste verdachte (Do., N.o.) naar het ziekenhuis was gebracht. Ik ben toen naar het ziekenhuis gegaan. Ik zag daar dat hij een flinke bijtwond in zijn kuit had. Van de tweede verdachte heb ik geen verwonding gezien."

6. De commissie stelde in haar advies van 20 januari 2005 dat voor haar bij de beoordeling van dit klachtonderdeel maatgevend was dat kort na aankomst op het politiebureau een opgeroepen arts de wond van verzoeker heeft verzorgd en dat deze arts behandeling van de wond in het ziekenhuis niet noodzakelijk achtte. De commissie wees erop dat verzoeker na zijn heen-zending van het bureau zich niet meer voor verdere behandeling tot zijn huisarts of de Spoedeisende Hulp in het ziekenhuis heeft gewend.

Beoordeling

7. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat bestuursorganen aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die bestuursorganen zijn aangewezen. Dit vereiste brengt mee dat de politie omstandigheden moet creëren waarin de gezondheid van een gewonde persoon die wordt aangehouden, op het vlak van medische zorg zo veel mogelijk is gewaarborgd.

8. Uit de verklaringen van betrokken ambtenaren G. en Ga. maakt de Nationale ombudsman op dat de verwonding van verdachte Do. aan diens been dusdanig ernstig was, dat meteen op het eerste gezicht duidelijk was dat deze verdachte in het ziekenhuis behandeld diende te worden. Do. werd daarom, nog voordat hij werd voorgeleid, naar het ziekenhuis vervoerd. Uit de verklaring van G. begrijpt de Nationale ombudsman verder nog

dat het door de ernst van de verwonding enige moeite kostte om Do. in een dienstvoertuig te plaatsen.

9. Daarentegen leek de verwonding van verzoeker aan diens arm op het eerste gezicht, zeker in verhouding tot het letsel van Do., minder ernstig, zo maakt de Nationale ombudsman uit de verklaringen van betrokken ambtenaren G. en Ga. op. Daarom werd verzoeker ter plaatse aan de hulpofficier van justitie voorgeleid en vervolgens naar het politiebureau overgebracht. Omdat wel duidelijk was dat het letsel van verzoeker medische verzorging nodig had, werd op het politiebureau zo spoedig mogelijk een piketarts opgeroepen. Deze onderzocht de wond binnen ongeveer 50 minuten na de aanhouding en oordeelde dat verzoeker niet alsnog voor verdere behandeling naar het ziekenhuis gebracht behoefde te worden. De Nationale ombudsman leidt daaruit af dat de piketarts van mening was dat de wond van verzoeker niet (in het ziekenhuis) gehecht behoefde te worden. De verpleegkundige die enige uren later onder andere het verband controleerde, gaf op het geneeskundige formulier aan dat het verband er nog goed uitzag. De Nationale ombudsman maakt daaruit op dat de wond niet dusdanig bloedde dat een nieuw verband nodig was. Verzoeker verklaarde desgevraagd tegenover de Nationale ombudsman dat hij zich na zijn heenzending op 17 januari 2003 om 17.55 uur niet meer onder behandeling van een arts heeft gesteld.

10. Dat de verwonding van verzoeker zo ernstig was dat onderzoek in het ziekenhuis nodig was, is de Nationale ombudsman dan ook niet gebleken. Gelet hierop en het feit dat de politie verzoeker zo spoedig mogelijk op het politiebureau heeft laten onderzoeken door een piketarts, leidt de Nationale ombudsman tot het oordeel dat de politie niet heeft gehandeld in strijd met het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden is

gegrond ten aanzien van:

het toezicht op de inzet van de politiehond en het bijten door de politiehond; wegens schending van het recht op onaantastbaarheid van het lichaam;

niet gegrond ten aanzien van:

de keuze voor behandeling van de wond op het politiebureau in plaats van in het ziekenhuis.

Onderzoek

Op 17 januari 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. te Zoetermeer, ingediend door de heer mr. R.P.A. Pohlkamp, advocaat en prokureur te Delft, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Haaglanden. Naar aanleiding van de brief van de gemachtigde van verzoeker van 13 januari 2006 werd naar de genoemde gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Haaglanden (de burgemeester van Den Haag), een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de drie betrokken politieambtenaren de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Tijdens het onderzoek kregen verzoeker, de korpsbeheerder en de betrokken politieambtenaren de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. De betrokken ambtenaren maakten van deze gelegenheid geen gebruik. Tevens werd aan verzoeker een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van verzoekers gemachtigde gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen of aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klachtdossier van het regionale politiekorps Haaglanden opgemaakt naar aanleiding van verzoekers bij de politie en de klachtencommissie ingediende klachten.

Brief van de korpsbeheerder van 27 januari 2005 waarin verzoeker wordt meegedeeld dat zijn klacht ongegrond is.

Verzoekschrift van 13 januari 2006 gericht aan de Nationale ombudsman.

Openingsbrief van de Nationale ombudsman van 22 mei 2006.

Standpunt van de korpsbeheerder van 17 juli 2006 gericht aan de Nationale ombudsman, en de verklaringen van de chef van bureau Zoetermeer, V., en de chef bureau Levende Have, J.

Nadere vragen van de Nationale ombudsman van 9 augustus 2006 aan verzoeker.

Reactie van de gemachtigde van verzoeker van 29 september 2006 op het standpunt van de korpsbeheerder en de verklaringen van de chef bureau Zoetermeer en de chef bureau

Levende Have. Verklaring van huisarts Dt. van 11 september 2006 inzake littekens van verzoeker alsmede foto's van de littekens op de arm van verzoeker zijn bijgevoegd.

Twee medische verklaringen van de arts en de verpleegkundige die verzoeker op 17 januari 2003 op het politiebureau hebben onderzocht.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafvordering

Artikel 27

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Artikel 53

"1. In geval van ontdekking op heeter daad is ieder bevoegd den verdachte aan te houden.
2. In zoodanig geval is de Officier van Justitie of hulpofficier bevoegd den verdachte, na aanhouding, naar eene plaats van verhoor te geleiden; hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen.

3. Geschiedt de aanhouding door een anderen opsporingsambtenaar, dan draagt deze zorg dat de aangehoudene ten spoedigste voor den Officier van Justitie of een van diens hulpofficieren wordt geleid."

2. Grondwet

Artikel 11

"Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

3. Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM)

Artikel 8

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, van zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

4. Politiewet 1993

Artikel 8, eerste lid

"De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik van geweld verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf."

5. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 15

"1. Het inzetten van een politie-surveillancehond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij: a. de surveillancedienst, en b. het optreden van de mobiele eenheid na toestemming van het bevoegd gezag.

2. De geleider dient in het bezit te zijn van een (...) vastgesteld certificaat."